

Digitalt borgermøde den 15. marts 2021 vedr. Udviklingsplanen for Bispehaven, Ellekær og nærområder

- Spørgsmål og svar

På borgermødet blev der stillet rigtig mange relevante spørgsmål, og der var desværre ikke tid til at besvare dem alle. Derfor er en række af spørgsmålene og emnerne fra mødet forsøgt besvaret nedenfor. Der er herudover en række spørgsmål som mere specifikt går på forhold i relation til Bispehaven og Østjysk Bolig. Østjysk Bolig har besvaret disse i et selvstændigt dokument. Dette findes på <https://deltag.aarhus.dk/hoering/kom-med-dine-input-til-udviklingsplanen-bispehaven>

På deltag.aarhus er det fortsat muligt at give input til udviklingsplanen frem til den 1. maj 2021. Udviklingsplanen forventes – sammen med en "helhedsplan til Landsbyggefonden" – at blive behandlet i byrådet og i Østjysk Bolig efter sommerferien 2021.

Oplæg fra det virtuelle borgermøde den 15. marts findes også på ovenstående hjemmeside.

Tema: Bispehaven – forskellige konkrete forhold

- Der blev spurgt ind til en række mere konkrete emner om Bispehaven, parallelsamfundslovgivningen og status på planlægningen og omdannelse (Svar under udarbejdelse).

Tema: Nyt boligbyggeri (besvaret af Borgmesterens Afdeling)

- *Der er blevet spurgt ind til, hvilke boligtyper som ønskes opført i Bispehaven, og hvad der er deres forventede prisniveau.*

Svar: I forbindelse med den kommende udvikling i området, er det ønsket at tilføje nye private boliger i området, gerne ejerboliger. Boligerne bliver en blanding af lejligheder og rækkehuse, med et særligt ønske om at opføre nye rækkehuse. Der er ikke mange private rækkehuse i området i dag, og vores markeds- og målgruppeanalyser viser, at der er en efterspørgsel på disse, særligt blandt børnefamilier.

Analyserne viser også, hvilke ting potentielle beboere ønsker, herunder at prisen skal være konkurrencedygtig i forhold til andre boliger i området. Det er ikke muligt at give et præcist bud på forventet prisniveau på nuværende tidspunkt, da det afhænger af flere faktorer, herunder størrelse, kvalitet og markedet når de står færdig.

Tema: Parkering (besvaret af Plan, Byggeri og Miljø samt Borgmesterens Afdeling)

- *Der blev spurgt ind til, om der var lavet en opgørelse over boligheder og parkeringspladser før og efter udviklingsplanen.*

Svar: I forbindelse med udviklingen af de forskellige boligprojekter skal den gældende parkeringsnorm følges. Konkret vil parkering blive fastlagt i forbindelse med udarbejdelse af lokalplanen for de enkelte udviklingsarealer. Forud for udviklingsplanen er antallet af parkeringspladser og deres belægningsprocent i Bispehaven blevet registreret. Der vil også løbende blive vurderet på, hvor mange boliger og parkeringspladser, der skal etableres.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at komme med et konkret tal for nybyggeri i området, da det afhænger af de konkrete projektudviklinger. Som en del af udviklingsplanen og 40. pct. lovgivningen nedrives der 318 almene familieboliger i Bispehaven. Som vist på borgermødet opføres der nye private boliger flere steder i området (se oplæg), og samlet set forventes der fremadrettet væsentligt flere boliger i udviklingsplanens område end i dag.

Tema: Højde og målgruppe (besvaret af Plan, Byggeri og Miljø)

- *Der blev spurgt ind til, hvor højt og hvor tæt der skal bygges i Bispehaven og i nærheden af Klokkerkvarteret, samt hvilke målgrupper de nye boliger skal henvende sig til.*

Svar: Der er ikke fastlagt konkrete højder på kommende byggeri på de forskellige arealer mellem Bispehaven og Klokkerkvarteret. Men principperne for byggeriet er, at det skal trappe ned og skabe overgang til parcelhusenes skala på den sydlige side af Ryhavevej.

Generelt for hele området vil det betyde, at der vil være nogle steder, hvor det vil være højere og tættere end andre, men der er et klart ønske om at prioritere rækkehuse i to etager, fordi rækkehuset henvender sig til børnefamilier der ønsker en bynær placering med mulighed for hus og en lille have.

I forbindelse med lokalplanerne for de konkrete udviklingsområder udarbejdes studier i 3D der fx viser solforhold, skala og sammenhæng til de omkringliggende byggerier.

I lokalplanen for Elcon-grunden arbejder der aktuelt med rækkehuse i to-tre etager ned mod Ryhavevej. På den nye boliggade gennem Bispehaven forventes også rækkehuse i to plan i kombination med lejligheder. Ellekærområdet forventes ligeledes at indeholde mange rækkehuse samt lejligheder.

Tema: Idræts- og kulturhus (besvaret af Borgmesterens Afdeling)

- *Der blev spurgt ind til, hvad der er tanken bag den nye idræts- og kulturfacilitet, samt hvordan den skal spille sammen med øvrige faciliteter i området (idrætshal på Gammelgårdsskolen, Globus 1 i Gellerup mv.).*

Svar: Den kommende idræts- og kulturfacilitet i området skal supplere det eksisterende tilbud i lokalområdet og i byen, så det bliver et spændende og attraktivt sted at besøge for lokalområdet og for resten af byen. Aarhus Kommune har afsat 12,5 mio. kr. samt driftsmidler, og det forventes at Landsbyggefonden ligeledes afsætter midler til projektet. Derudover håber vi, at en fond også vil være med. Tanken er, at det skal udvikles sammen med lokalområdet og de foreninger og aktører der allerede findes i området. Det er vigtigt, at det nye sted i Bispehaven tænkes sammen med og supplerer de eksisterende og kommende faciliteter i bydelen, fx en evt. hal på gammelgårdsskolen og faciliteter på Ellekær og i Gellerup.

Tema: Klima og bæredygtighed (besvaret af Borgmesterens Afdeling)

- *Der blev spurgt ind til, hvordan der arbejdes med klima og bæredygtighed, samt hvordan det spiller sammen med nedrivningen af seks blokke.*

Svar: Nedrivning af blokke har et negativt klimaaftryk. Nybyggeri har en række klimagevinster på længere sigte sammenlignet med ældre bygninger. Nedrivninger indgår som en del af udviklingsplanen og lovgivningen om parallelsamfund af andre grunde/prioriteter. I forbindelse med udviklingen af området, er det ønsket at indarbejde social, miljø og klimamæssige bæredygtighed i så høj grad som det er muligt.

Det kan fx være ved at sikre størst mulig genanvendelse af materialer ved nedrivning, at bæredygtighed indskrives i udbud og salg af grunde, og at det nye byggeri og renoveringer tænker bæredygtighed ind som et centralt element. Klima og bæredygtighed indgår som en af bydelsstrategierne i Udviklingsplanen. Den konkret udmøntning vil først ske i forbindelse med de enkelte projekter.

Tema: Grønne områder, herunder Klokkerparken (besvaret af Borgmesterens Afdeling)

- *Der blev spurgt ind til, hvorfor Klokkerparken indgår i udviklingsplanens område, samt hvad planerne er for parken og Den grønne kile.*

Svar: Klokkerparken er en del af Den Grønne Kile, der trækker det grønne og naturen ind i bydelen fra Skjoldhøjkilens og Hasle Bakker. Kilen er en vigtig forbindelse der skal være med til at koble Bispehaven til den øvrige bydel og er derfor med i udviklingsplanen.

Der er i aftalen mellem Aarhus Kommune og Østjysk Bolig afsat økonomi til bearbejdning af bl.a. forbindelser og mødesteder i kilen og styrkelse af det grønne, primært koncentreret på strækningen mellem Ellekær og den øverste del af klokkeparken. Projektet er fortsat i en tidlig fase. De to store regnvandsbassiner i den nordlige del af parken indgår, sammen med arealerne på den nordlige side af Ryhavevej, i arbejdet med at skabe et fælles mødested for hele bydelen. Stiforbindelsen gennem parken kan eventuelt også blive bearbejdet, da det er en vigtig forbindelse i bydelen og er en del af den sikre skolevej til Gammelgaardskolen.

I udviklingen af Den Grønne Kile vil der blive stort fokus på inddragelse af borgerne. Der er allerede en god dialog bl.a. med grundejerforeningen, og der har været gennemført flere tiltag på inddragelse og afprøvninger i 1:1 omkring mødestedet Oasen, ved Ryhavevej.

Tema: EL:CON Grunden (besvaret af Plan, Byggeri og Miljø)

- *Der blev spurgt ind til, om der bygges et hotel på 12 etager på EL:CON grunden.*

Svar: Der foreligger endnu ikke et konkret projekt på et hotel eller andet højhusbyggeri på ELCON-grunden – men der er skitser og tanker om det. Om der kommer et hus højere end 6 etager her (definitionen på et højhus) er derfor endnu ikke fastlagt. Hvis bygherren ønsker at bygge et højhus her, skal der laves en højhus-konsekvensvurdering, hvor huset visualiseres, og hvor der vurderes på skygge, indblik og meget andet, før der tages beslutning om, det er noget bygherren kan gå videre med. Der skal også være høring af borgere og byråd.

Et givent projekt til højhus vil i givet fald ligge op mod Ringvejen, og ikke ned mod Ryhavevej.

Tema: Ellekær (besvaret af Borgmesterens Afdeling)

- *Der blev spurgt ind til, hvilke planer der er for udviklingen af Ellehøjskolen og boldbanerne, samt hvor man kan finde den konkrete forligstekst for skoleaftalen.*

Svar: Udviklingen af Ellekærområdet sker på baggrund af aftalen om Bispehaven (april 2019) og skoleaftalen (maj 2018). Forligspartierne besluttede, at Ellekærskolen (nu Ellehøjskolen) skal lukke og arealet sælges når den nye skole i Gellerup er færdig, forventet i 2025. Skolens idrætsfaciliteter vil blive bevaret til fritidsbrugerne af området. Dagtilbuddet forbliver ligeledes som det er i dag.

Skolens areal skal omdannes til et nyt boligområde sammen med de tre boldbaner som ligger placeret ud mod Jernaldervej. Der forventes primært at blive opført tæt-lavt (rækkehuse) på arealet samt enkelte etagebyggerier, svarende til cirka 320 familieboliger i alt (jf. skoleaftalen). Aftalen indeholder også, at der etableres en kunstgræsbane på Ellekær, og der blev afsat midler til etablering af tre erstatningsbaner andetsteds i kommunen (det er ikke ledigt areal til at placere nye baner i lokalområdet). Vi er i øjeblikket ved at afsøge muligheden for at etablere yderligere en kunstgræsbane samt en lille multibane (også med kunstgræs) på Ellekær idrætsanlæg.

Aarhus Kommune er stadig i de indledede faser ift. udviklingen af Ellekærområdet med idrætsfaciliteter og nye attraktive boliger, der kan tiltrække børnefamilier til området. Det er vigtigt at idrætsdelen udvikles i fællesskab med de nuværende foreninger, fritidsbrugere og andre aktører, som vil blive inviteret til at være med i udviklingen af området.

Du kan læse mere om skoleaftalen på dette link: <https://www.aarhus.dk/nyt/boern-og-unge/2019/maj/politisk-aftale-om-attraktivt-skoletilbud-i-gellerup-toveshoej-og-bispehaven/>

- *Der blev spurgt ind til, hvornår kunstgræsbanerne forventes at stå klar.*

Svar: Der er endnu ikke lagt en endelig tidsplan for udviklingen af idrætsdelen på Ellekær. Der er et ønske om at opføre kunstgræsbanerne på kortere sigt og inden 2025, hvor skolen forventes nedlagt og det nye boligområde skal udvikles.

Tema: Vandtårnsgrunden (besvaret af Plan, Byggeri og Miljø)

- *Der blev spurgt ind til skyggeforhold på fremtidigt nybyggeri på Vandtårnsgrunden og støj i forbindelse med byggeriet.*

Svar: Skygger fra nybyggeri på Vandtårnsgrunden vurderes primært at ville falde på Viborgvej, Ringvej og inde på egen grund, alt efter tid på året, døgnet og selvfølgelig byggeriets højde. Der skal selvfølgelig laves skyggediagrammer, der belyser indvirkninger på både skyggeforhold, indblik m.v. for de andre boliger i Bispehaven og på naboejendommene.

Byggeri på vandtårnsgrunden vil tidligst kunne begynde om 1,5- 2 år, idet der først skal laves lokalplan for byggeriet. Hvis der ønskes opført bygninger i mere end 6 etagers højde, skal der tillige laves en højhuskonsekvensvurdering og anden forlængende planlægning.

Der vil kunne stilles vilkår i byggetilladelsen om, hvilke tider på døgnet og ugen man må bygge aktivt, og hvornår der skal være ro af hensyn til beboerne. Ligeledes kan der fastsættes vilkår om, hvor der må være arbejdskørsel hvor, man må stille materialer til byggeriet.

Der blev spurgt ind til, om vandtårnet skal nedrives.

Svar: På borgermødet svarede Østjysk Bolig at tårnet vil blive bevaret. Dette svar erstattes af følgende: Det er endnu ikke afklaret, om vandtårnet skal nedrives eller ikke. Tårnet er et markant vartegn, men det vigtigste i omdannelsen er, at det nye og det gamle spiller godt sammen i en helhed, hvor både nye og nuværende beboere får værdi af omdannelsen, og hvor vi er i stand til at genfortælle området historisk positivt både indadtil og udadtil. I den sammenhæng kan vandtårnet være værdifuldt, men der skal være plads til at lave den bedst mulige bebyggelsesplan på vandtårnsgrunden. Samtidigt er der en række forhold vedr. ejerskab og fremtidig drift som kan have betydning. Planerne for grunden er derfor endnu ikke så detaljerede, at vi kan sige om tårnet kan indgå i det fremtidige eller ikke.

Tema: Hasle Torv (besvaret af Plan, Byggeri og Miljø)

- *Der blev spurgt ind til, hvor lang tid der går før lokalplanerne for Hasle Torv igangsættes.*

Svar: Helhedsplanen forventes endeligt vedtaget i sensommeren og først herefter vil der kunne udarbejdes lokalplaner indenfor området. Lokalplanerne skal også først vedtages endeligt, så hvornår der i givet fald kan påbegyndes nybyggeri er svært at sige præcist, men formentlig tidligst om 1,5-2 år.

- *Der blev sat spørgsmålstejn ved, hvorvidt det at rykke facader tættere på vejen kan være med til at skabe byrum.*

Svar: Det er et meget almindeligt greb, hvis man ønsker at forandre et stort trafikrum til et mere bymæssigt gaderum. Skab "vægge" i rummet – med åbne stueetager, hvor der er liv og interessante detaljer, som gør det rart at opholde sig her – modsat et meget bredt vejtracé uden veldefinerede grænser.

- *Der blev spurgt ind til, hvilke bytorve som bruges til inspiration til arbejdet med Hasle Torv.*

Svar: Ikke ét konkret sted. Vi ser på både gader og byrum andre steder i Aarhus og andre byer – og har erfaring med, hvad der giver gode byrum. Se evt. mere her:

https://www.db.dk/files/Mini%C3%B8velser%20intro_DB_12Kvalitetskriterier_bbs_GA_Aarhus%20-%202x.pdf

- *Der blev spurgt ind til, om der er planer om højhuse rundt om Hasle Torv.*

Svar: Både og. Der er ønsker fra en bygherre om at måtte bygge mere end seks etager på området ved Kærtøften, men planerne er kun på skitse- og dialogniveau, og lokalplanlægningen vil først gå i gang, når Helhedsplanen for Hasle Centrum er endeligt vedtaget.

Hvis bygherren ønsker at bygge et højhus her, skal der laves en højhus-konsekvensvurdering, hvor huset visualiseres, og hvor der vurderes på skygge, indblik og meget andet, før der tages

beslutning om, det er noget bygherren kan gå videre med. Der skal også være høring af borgere og byråd. Beboerne/ejerne i området skal også involveres i planlægningen.

- *Der blev spurgt ind til affald på området ved Hasle Torv.*

Svar: Aarhus Kommune kan ikke gå ind og rydde op på andres private arealer. I tilfælde af at affaldet udgør en risiko for helbred eller rotter, kan der udstedes påbud om oprydning, men det er der kommunen bekendt ikke aktuelle sager omkring. Naboer og beboere har mulighed for at gå i dialog med butiksindehavere og ejere i de pågældende områder.

Tema: Området mellem Ryvej og Ryhavevej (besvaret af Plan, Byggeri og Miljø)

- *Der blev spurgt ind til, hvad planerne er for området mellem Ryvej og Ryhavevej.*

Svar: Der er ikke nogen aktuelle anmodninger om at måtte bygge nyt her, og derfor heller ikke nogen konkrete planer om at ændre planlægningen for området på den nordlige side af Ryvej. Men Plan er villig til at gå i dialog om, hvorvidt der kan ske nybyggeri her, som er højere eller tættere end det nuværende – jævnfør principperne i Helhedsplanen – hvis der altså kommer en anmodning om nybyggeri.

Tema: Kærtøften (besvaret af Plan, Byggeri og Miljø)

- *Der blev spurgt ind til, hvorfor borgerne ikke har fået mere information omkring arealet ved Kærtøften.*

Svar: Det er beklageligt at der ikke har været mere information fra både udvikler og kommunens side – men der har dog været afholdt borgermøder tidligere, hvor vi har fortalt om planer for byudvikling, letbane/BRT og interesse fra udvikler.

- *Der blev spurgt ind til Letbane/BRT på Ryhavevej og risikoen for ekspropriation.*

Svar: Vi er bevidste om det ubehagelige i at bo et sted, hvor der måske, måske ikke, skal ske ekspropriation til ny infrastruktur. Desværre er den slags processer temmelig langsommelige, idet der er en tung proces med at belyse og beregne økonomi, miljøpåvirkninger, måske nye anlægslove og andre planprocesser.

Aktuelt pågår der en proces med projektafklaring for Letbane/BRT via bl.a. Viborgvej/Ryhavevej, og i den fase vil det blive belyst, hvor meget de forskellige løsninger fylder, og der vil blive lavet tegninger for, hvor man vil være nødsaget til at inddrage en del af de private ejendomme langs med ruten. Detaljerne herom kender vi ikke og kan derfor heller ikke besvare dem endnu.

Vi har ikke kendskab til, at der skulle være givet noget ekspropriationsvarsel til ejendommene på Kærtøften eller Ryhavevej, og ved derfor desværre ikke, hvad I referer til. Vi vil dog meget gerne i dialog med dem af jer, der måtte ønske dette. Kontakt evt. hebi@aarhus.dk

- *Der blev spurgt ind til, hvad planerne er for Kærtøften.*

Svar: Projektet til byudvikling med nedrivning af ejendomme og nybyggeri er et privat projekt med forskellige investorer. Projektet er indtil videre kun på skitse- og dialogniveau, hvilket vil sige at der ikke endnu er indledt en decideret proces med at lave lokalplan. Udviklerne har fremvist skitser og været i dialog med kommunen om et projekt, som vi er positive for at gå videre med – men der er ingen aftaler eller godkendte projekter endnu, så de viste skitser er oplæg til en debat, som man kan reagere på ved at indsende høringssvar.

Kommunen er altid villig til at tage en snak med dem, der måtte ønske det, om hvorvidt der kan ske udvikling og byggeri – også på arealer, som endnu ikke er opkøbt. Når/hvis der skal indledes en decideret planproces, skal der dog fremlægges fuldmagter for, at man har adkomst til arealerne og andre lejere og ejere indenfor området skal involveres og informeres. Her er vi ikke langt nok i processen endnu, til at vi er gået systematisk i gang med dette, idet byudviklingsprojektet her skal afvente at Helhedsplanen for Hasle Centrum vedtages endeligt – så vi ved hvilke principper og retningslinjer den endelige plan indeholder. Planen forventes vedtaget i sensommeren 2021.

Plan har dog opfordret de private byudviklere til at gå i dialog med alle beboere og ejere på Kærtøften inden da.

Kommunen vil ikke ekspropriere private ejendomme til fordel for privat byudvikling, men kun til fordel for ny infrastruktur og gaderum.

Der er ikke nogen borgerfølgegruppe specifikt omkring udviklingen af området ved Kærtøften, men det kan nedsættes i forbindelse med en kommende lokalplanproces. Der har været nedsat en følgegruppe omkring arbejdet med Helhedsplanen for Hasle Centrum, men gruppen stoppede ved udfærdigelsen af planforslaget.

Tema: Infrastruktur (besvaret af Mobilitet, Anlæg og Drift)

- *Der blev spurgt ind til, hvordan der arbejdes med at styrke trafikikkerheden for især cyklister på Ryhavevej.*

Svar: Der er blevet etableret hastighedsdæmpning på Ryhavevej. I forbindelse med et fremtidigt letbane- eller BRT-projekt vil der blive etableret signalreguleringer på Ryhavevej-strækning. Det vil her være muligt at krydse Ryhavevej sikkert som blød trafikant. Ved standsningsstederne, fx ved Klokkerparken, vil der også være meget fokus på sikker krydsning og adgange til perroner. Derudover undersøges det samtidigt, om der kan etableres cykelstier langs Ryhavevej. Dette vil højne sikkerheden for cyklister.

- *Der blev spurgt ind til, om der tages hensyn til cyklister ifm. letbane/BRT på Ryhavevej.*

Svar: Ambitionen er, at der med letbane- eller BRT-projekt etableres cykelstier på Ryhavevej. Dette er en af de forhold der skal undersøges nærmere i projektafklaringen for højklasset kollektiv transport og som Byrådet kommer til at tage endelig stilling til forventeligt i 2022.

- *Der blev spurgt ind til, om vejprojektet på Karen Blixens Boulevard bliver evalueret.*

Svar: Vi opsamler hele tiden erfaringer fra trafikløsninger og projekter over hele byen, herunder også Gellerup-området. Forandring af et område sker over lang tid – dette gælder også trafikadfærd – vi er, i vores optik, midt i processen og det er for tidligt at evaluere på den samlede effekt og konsekvenser for omdannelsen af Gellerup, herunder også Karen Blixens Boulevard.

Dog er ambitionen i Bispehaven at udbygge cykelinfrastrukturen yderligere, og derved skabe bedre og mere sikre forhold for bløde trafikanter.

- *Der blev spurgt ind til, om letbanes næste etaper (3 og 4) er tænkt sammen med det kommende byggeri omkring Hasle Torv.*

Svar: Yderligere etaper til højklasset kollektiv trafik til fx Tilst og Skejby er ikke konkretiseret i særlig stor udstrækning. Det er således ikke noget der indgår som konkrete projektforslag i planlægningen. Der bliver dog, som ved alle projekter, overvejet nøje om vejareal og vejanlæg på sigt skal udbygges, herunder også til fx højklasset kollektiv transport. Dette sker også i forbindelse med byudvikling ved Hasle Torv.

- *Der blev spurgt ind til, hvordan der arbejdes med udviklingen af Ryhavevej ift. mobilitet.*

Svar: Ryhavevej vil fremadrettet også være en trafikvej i området. Vejen betjener et stort opland både nord og syd for vejen. Det forventes at såfremt der etableres letbane eller BRT, at trafikken vil falde på Ryhavevej, da fremkommeligheden vil blive mindre på grund af flere signalanlæg. Det er ikke planen, at Ryhavevej åbnes op mod Edwin Rahrs Vej for biltrafik. En letbane eller BRT vil derimod forløbe Ryhavevej til Edwin Rahrs Vej.

- *Der blev sat spørgsmålstejn ved, hvordan flere veje med trafik i Bispehaven hænger sammen med trafikikkerhed for gående og cyklister.*

Svar: Flere veje medfører ikke nødvendigvis dårligere trafiksikkerhed. Der er særligt fokus på at sikre hastighed, fortove og cykelstier. Det er et overordnet ønske, at der kommer mere liv og ”flere øjne på gaden” – dette ved vi fra andre steder er med til at øge trygheden. Det er også rationale for at åbne Bispehaven mere op. Det er dog vigtigt at understrege, at det ikke er ensbetydende med, at man vil opleve meget store trafikmængder. Hastigheden og fremkommeligheden på de mindre fordelingsveje og boligveje i området vil være lav, og dette vil medvirke til at ruterne ikke er attraktive for hurtig gennemkørsel.

- *Der blev spurgt ind til, om flere veje og trafik i Bispehaven ikke vil mindske muligheden for at børn kan lege frit.*

Svar: Vi kan aldrig tilråde børn at lege på vejene. Der er i dag allerede trafik i Bispehaven. Det er ikke forventningen, at trafikken vil stige markant med den tilpasning af vejnettet der foreslås. Samtidig vil der være stort fokus på at hastighedsdæmpe de mindre fordelingsveje og boligveje i området samt at etablere fortove, cykelstier og krydsningsforanstaltninger, hvor det er nødvendigt

- *Der blev spurgt ind til, om der tænkes støjdemping mod Ryhaven.*

Svar: Der er ikke umiddelbart planer om direkte støjdemping mod Ryhaven, som fx støjværn. Med den normale vedligeholdelse og udskiftning af asfaltslidlag etableres støjreducerende belægninger på de større veje, herunder også Ringvejen. Dette bevirker en mindre støjreduktion.

- *Der blev spurgt ind til, hvorvidt Viborgvej skal reduceres, og om dette ikke vil skubbe trafikken ud på alle de små veje.*

Svar: Der er ikke planer om at reducere kapacitet på Viborgvej. Der opretholdes kørespor i hver retning som i dag. Det der foreslås, er en midterhelle ud for butiksområdet der sikrer bedre mulighed for krydsning for bløde trafikanter samt en forskønnelse og mere bygade-karakter.

- *Der blev spurgt ind til, om der er tænkt lydforbedrende foranstaltninger ind i planen for infrastruktur.*

Svar: Når der planlægges byudvikling, skal der tages hensyn til støj. Aarhus Kommune stiller krav om at bygherre skal overholde Miljøstyrelsens grænseværdier for støj ved fx boliger og udearealer. Herved vil nybyggeri altid skulle forholde sig til og overholde støjkravene. I forhold til den eksisterende boligmasse er der ikke på nuværende tidspunkt afsat kommunale midler til at nedbringe støjniveauet i eller omkring Bispehaven. Aarhus Kommune har tidligere haft en pulje der kunne søges til etablering af facadeisolering – denne pulje er dog ophørt.

- *Der blev spurgt ind til, hvordan der arbejdes med at løse den øgede trafik på Ryhavevej og Herredsvej som sker som konsekvens af byfortætning de kommende år.*

Svar: Ryhavevej og Herredsvej er trafikveje som betjener store områder. Det må forventes, at de skal bære en stor mængde trafik. Der har været stigninger på vejene over de seneste år, men omfanget af dette er indenfor vejenes kapacitet ud fra en overordnet betragtning. En vej som Herredsvej har kapacitet til at kunne bære de ca. 4.000-5.000 biler i døgnet.

Vi oplever stigninger i trafikken på stort set alle større veje i Aarhus Kommune, og den tendens er der ikke udsigt til forandres. Noget at dette kan tilskrives byudvikling, men derudover er bilejerskabet samtidigt stigende og flere kører i bil end tidligere.

En del af løsningen ligger i den gradvise omstilling til andre transportformer, som vi også i Aarhus Kommune forsøger at tilskynde. Dette handler om at skabe gode alternativer, herunder kollektiv trafik, cykel og gang. Aarhus Kommune har afsat midler til at fremme cyklisme generelt og ønsker at etablere flere cykelstier, hvor det er muligt. Derudover udbygges den kollektive

trafik. Vi forventer også, at der over den kommende årrække vil komme flere tiltag, der begrænser omfanget af bilisme fra statens side i takt med at den grønne omstilling skal tage fart.

- *Der blev spurgt ind, hvordan der skabes en sikker skolevej til Gammelgårdsskolen – også efter mulig letbane/BRT.*

Svar: Sikre skoleveje er vigtige. Dette gælder også for Bispehaven-området. Der er i forbindelse med alle skoler i byen udpeget skolevejsruter i skoledistrikterne. Det er dog ikke ensbetydende med at alle ruter, man kunne forestille sig, er sikre. Nogle gange vil man opleve at den korteste vej ikke nødvendigvis er den udpegede skolevejsrute. Det er desværre ikke muligt at sikre alle ruter indenfor den økonomiske ramme der er afsat til skolevej. I forbindelse med byudviklingsprojekterne i området bliver der også stillet krav om det, at der etableres sikre forbindelser til den udpegede skolevejsrute så alle, både eksisterende og nye boliger, har adgang til denne.

Derudover er det ambitionen at Bispehaven også internt kommer til at hænge bedre sammen for bløde trafikanter, så børn kan færdes på tværs i området. Dette sikres med et sammenhængende hovedstisystem, nye krydsningspunkter/helleanlæg og/eller signalanlæg samt flere cykelstier i området.

Tema: Letbane/BRT (besvaret af Mobilitet, Anlæg og Drift)

- *Der blev spurgt ind til, hvad der er status på letbane/BRT, linieføring og tidsplan.*

Svar: Letbane/BRT-projektet er under afklaring. Aarhus Kommune arbejder lige nu på at udarbejde et skitseprojekt med udgangspunkt i den linieføring har besluttet i februar 2020. Det forventes, at et projektforslag med tilhørende miljøvurdering vil blive lagt frem for Byrådet i 2022. Her vil projektet blive offentligt lagt frem, og der vil blive foretaget en offentlig høring, hvor alle har mulighed for at komme med bemærkninger samt anmode om fortræde for Teknisk Udvalg.

- *Der blev spurgt ind til, hvordan Ryhavevej indgår i udviklingen af Bispehaven, og hvordan en eventuel letbane spiller ind i udviklingen.*

Svar: Ryhavevej vil fremadrettet også spille en vigtig rolle som trafikvej i området. Samtidigt ses et potentiale for at udvikle den del af Ryhavevej, som er tættest på Hasle Torv, til at få en mere bymæssig karakter. Vejen betjener et stort opland både nord og syd for vejen. Den højklassede kollektive trafik er tiltænkt at forbedre fremkommelighed og punktlighed for kollektive trafik til og fra Bispehaven. Stoppet ved Klokkeparken vil give Bispehaven en attraktiv opkobling til den kollektive trafik med god komfort og højt serviceniveau. Den højklassede kollektive trafik skal derfor understøtte den udvikling og positive forandring som er i gang i Bispehaven.

Tema: Beboerklage vedr. nedrivning (besvaret af Borgmesterens Afdeling)

- *Der blev spurgt ind til beboerklagen vedr. nedrivning.*

Svar: Aarhus Kommune henviser til svar på 10-dages forespørgsel om emnet:

<https://www.aarhus.dk/demokrati/politik/byraadet/spoergsmaal-fra-byraadets-medlemmer-2021/enhedslisten/nedrivninger-og-beboerflytninger-i-bispehaven/>

Tema: Hvordan kan jeg som borger blive hørt? (Besvaret af Plan, Byggeri og Miljø samt Borgmesterens Afdeling)

- *Der blev spurgt ind til, hvordan man som borger kan blive hørt i forhold til Helhedsplanen for Hasle Centrum.*

Svar: Helhedsplaner og lokalplaner kommer i mindst 8 ugers offentlig høring, hvor man kan indsende sit høringssvar. Alle offentlige høringer kan ses her: <https://deltag.aarhus.dk/hoering> Høringssvarene sendes frem til byrådet sammen med bilag, der giver et resumé af emnerne og faglige anbefalinger til, om vi mener høringssvarene skal medføre ændringer i planerne eller ikke. Det stemmer Byrådet så om.

Man kan herudover anmode om foretræde for Teknisk Udvalg, hvis man ønsker personligt at fremføre sit synspunkt. <https://www.aarhus.dk/demokrati/politik/politiske-udvalg/teknisk-udvalg/>

I nogle høringsperioder er der tillige borgermøder, hvor man kan spørge eller fremføre synspunkter.

- *Der blev spurgt ind til, hvordan man som borger kan blive hørt i forhold til Udviklingsplanen for Bispehaven og Ellekær.*

Svar: Der har de sidste år været en række forskellige tiltag vedr. involvering og dialog med lokalområdet (se evt. oplæg fra borgermødet). Frem til 1. maj 2021 kan man fortsat give input til planen på: <https://deltag.aarhus.dk/hoering/kom-med-dine-input-til-udviklingsplanen-bispehaven>

Udviklingsplanen forventes behandlet i Byrådet – sammen med en plan til Landsbyggefonden (en såkaldt "helhedsplan") - umiddelbart efter sommerferien, hvor planen efterfølgende forventes at komme i offentlig høring. Derudover fortsætter vi dialogen med lokalområdet de næste måneder. Ligesom dialog med borgere og kommende brugere er en vigtig del af den videre udvikling af de enkelte projekter, fx kultur- og idrætsfacilitet, den grønne kile og Ellekær.

Tema: Borgermøde om Helhedsplan Hasle Centrum den 25. marts (besvaret af Plan, Byggeri og Miljø)

- *Der blev spurgt ind til, hvor man kan finde mere information om det digitale borgermøde vedr. Helhedsplanen for Hasle Centrum den 25. marts.*

Svar: Vi udsender ikke invitationer i e-boks til møder om helhedsplaner, (kun om lokalplaner). Men borgermødet er opslået på høringsportalen her: <https://deltag.aarhus.dk/hoering>